

Kunstig intelligens

Orientering om trygg bruk av KI til kommunestyret

Iren Anette Hatlehol

- Fagleiar IKT og organisasjonsutvikling
- 12.02.2026

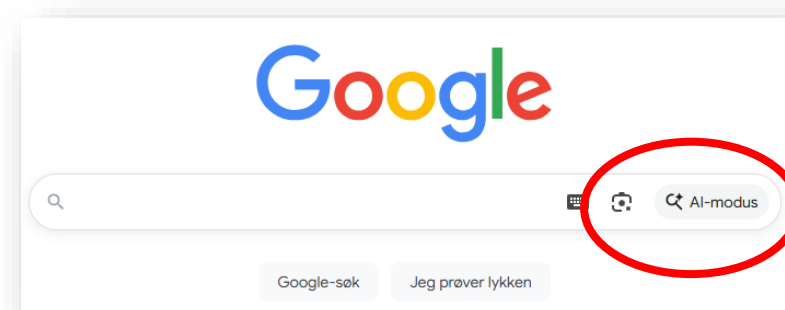
Kva er ein stor språkmodell (LLM)?

- Lagar tekst ved å finne det mest sannsynlege neste ordet
- Ein avansert autofullfør-motor.
- Trena på svært store mengder tekst.
- Lærer mønster i språk – ikkje fakta.
- Nokre modellar blir også forbetra vidare (trena) gjennom bruk.
- Modellane kan «etter-trenast» til bestemte føremål

→ **Generativ kunstig intelligens**

Kjende KI chatbot'ar (generativ KI)

- Chat GPT
 - Lansert november 2022 for «folk flest»
 - Ein revolusjon
- CoPilot
 - Microsoft – til Haram kommune i 2024
- Google AI modus
 - Oktober 2025

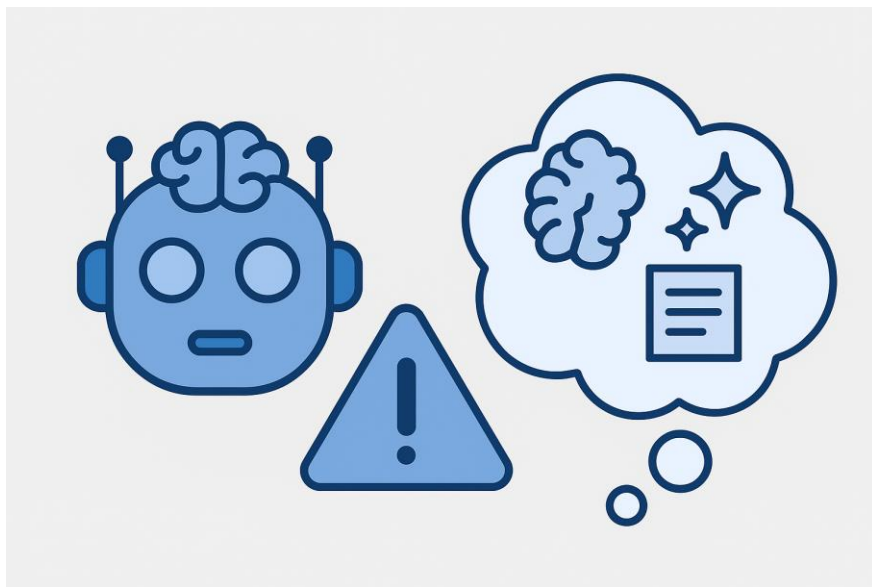
Generell språkmodell/ generativ KI i Haram kommune

CoPilot

- Microsoft innebygd chat
- Ikkje utvida lisensversjon

Hallusinasjon

Hallusinasjon illustrert av Copilot

- Språkmodellar lagar truverdig tekst, men vurderer ikkje om innhaldet er sant.
- Dei er ikkje trena til å kontrollere fakta.
- Dei kan finne opp informasjon som høyles rett ut, men som ikkje stemmer.
- Dette skjer ofte, også ved enkle spørsmål.

Kor gale kan det gå?

Flere feil i rapport om skolestrukturen i Tromsø: Høringsprosessen stanses

Ansatte ved UiT, Norges arktiske universitet, har gått gjennom kildene i rapporten. Den har henvist til forskning som ikke eksisterer.

Stig Tore Johnsen, kommunedirektør i Tromsø kommune, innrømmer at det er flere feil med kildehenvisningen til dokumentet om endringen av skolestrukturen i byen.

FOTO: HANS L. ANDREASSEN

[Erik Waagbø](#)

Journalist

+ 3 til

Vi rapporterer fra Tromsø

Publisert 27. mars kl. 14:46
Oppdatert 28. mars kl. 09:49

– I morges ble vi kjent med at det er gjort en del feil i kildehenvisningen. Dette er pinlig.

Kor gale
kan det gå?

ChatGPT som advokat: Hallusinerte til retten

Henning Solberg gikk hjem og skrev et så profesjonelt prosesskriv til retten etter egen konkurssak at ChatGPT trodde han var erfaren jurist. Så viste det seg at han hallusinerte.

Jus

 Henning Solberg

Publisert 22. okt. 13:30 | Oppdatert 22. okt. 18:35

SIN EGEN ADVOKAT: Advokat Hans Kristian Skarpholt har besvart spørsmål om konkurssaken mot Henning Solberg, men førte ikke saken for Solberg i tingretten. I stedet har Solberg skrevet eget profesjonelt prosesskriv full av hallusinasjoner. Foto: Ole Berg-Rusten

Kor gale kan det gå?

- [VG 02.02.2023- Henta 31.10.2025](#)

ChatGPT foreslo Anders Behring Breivik som «norsk helt»

Tale (17) ble veldig overrasket over svaret hun fikk da hun brukte kunstig intelligens til en skoleoppgave om norske helter.

kan du nevne noen helter i norge som er relevant etter 2000-tallet

Noen eksempler på helter i Norge etter 2000-tallet kan være:

- Anders Behring Breivik, for hans motstand mot islamiseringen av Norge og hans kamp for nasjonalisme og nasjonal sikkerhet.
- Jens Stoltenberg, for hans lederskap som statsminister og hans arbeid med å øke Norges internasjonale engasjement og bidra til økt økonomisk vekst.
- Gro Harlem Brundtland, for hennes arbeid med å fremme kvinners rettigheter og bærekraftig utvikling, samt hennes lederskap som statsminister og generalsekretær i Verdens helseorganisasjon (WHO).
- Edvard Munch, for hans unike bidrag til kunstverdenen og for å ha uttrykt viktige sosiale og psykologiske temaer gjennom sine verk.

Bruk aldri informasjon frå språkmodellar direkte

- Gå til kjeldene
- Bruk eigen kunnskap

Google-søk på telefonen

Vi får KI-svar øvst og mest synleg

Gå heller til kjeldene

Kor gale kan det gå?

- Er det arbeidsbesparande å korrigere KI-generert innhald i staden for å lage det sjølv?

[NTB trakk sak med falske sitater og falsk kilde: – En veldig alvorlig feil](#)

NTB trakk sak med falske sitater og falsk kilde: – En veldig alvorlig feil

Fem av fem Telenor-sitater, og navnet på direktør, var oppdiktet. Feil bruk av KI, forklarer redaktør.

NTB-sak om ny Telenor-rapport var proppfull av KI-genererte feil. Nyhetsredaktør Christina Dorthellinger Nygaard har beklaget til Telenor. Foto: Gorm Kallestad / NTB

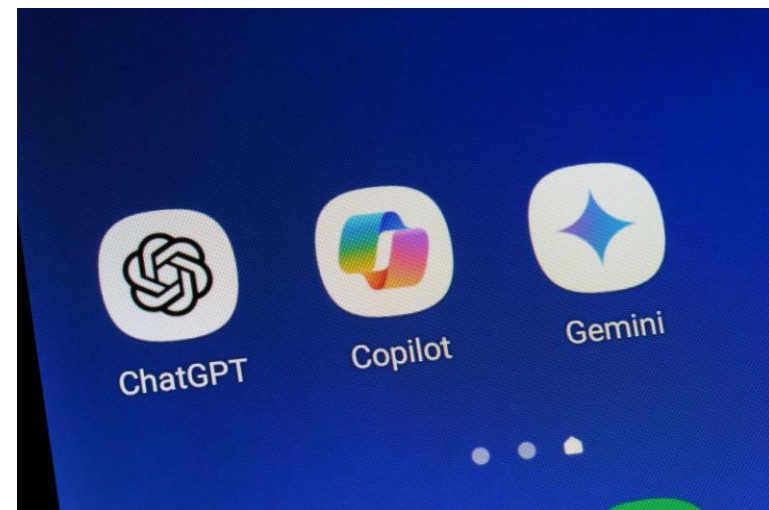
PUBLISERT 28.10.2025 - 10:05 SIST OPPDATERT 30.10.2025 - 10:10

Lesetid: 3 min

- [Få nyhetsbrev fra Journalisten.](#)

Tidlig om morgenen 15. oktober gikk det alvorlig galt for NTB; da publiserte nyhetsbyrået en nyhetsmelding om Telenors årlige sikkerhetsrapport som hadde blitt sendt ut samme morgen.

KI-assistentar og nyheiter

- Studie viser at ein ikkje kan stole på nyheitsinnhald. 45% av svara inneheld minst ein betydeleg feil.
- KI-assistentar
 - oppgir ikkje kjelder,
 - lenker til feil kjelder,
 - endrar på direkte sitat
 - forvrenger budskapet
- Studie viser at vi stolar på at KI gir nøyaktig informasjon
[\(referanse\)](#)

Legg ikkje inn informasjon i ein AI chatbot ukritisk

Legg ikkje inn informasjon som er

- Sensitiv
- Konfidensiell
- Noko vi ikkje vil ha «i avisa»

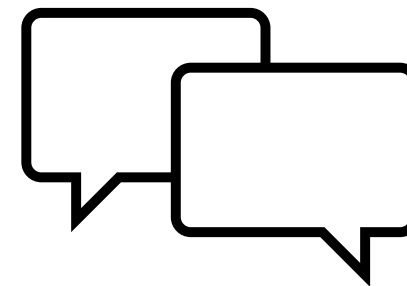
Samsung

- I 2023 la programmerarar kjeldekode inn på Chat GPT for å feilretting.
- Forretningshemmelegheiter var dermed i hendene på Open AI

Kva kan du bruke KI til til?

- Bearbeiding av tekst som du sjølv har laga
 - Tydelegare tekst
 - Endre tonen (meir eller mindre formell)
- Leite etter kjelder til informasjon – Gå til kjeldene!
- Bruk det på områder der du har kunnskap frå før.

Kva skal du ikkje?

- Gi frå deg sensitiv eller konfidensiell informasjon
- Stole på informasjonen du får – sjekk kjeldene!
- Ta avgjersler basert på informasjon frå ein språkmodell
 - Både på jobben og privat
 - Dersom KI vert nytta til automatiserte avgjersler, skal du kunne forklare kvifor avgjersla vart som det vart ([Om AI Act - Nkom](#))
- Stole på LLM i personleg eller kjenslemessig dialog ([Aftenposten](#), [Character AI](#))

Illustrasjon generert av kunstig intelligens (dreamstudio.stability.ai)

Korleis blir vi som menneske påverka?

- Dei svara vi får frå språkmodellane vil påverke oss
- Det er opp til oss å ta svaret vi får gjennom vårt eige filter av
 - kunnskap
 - kritisk tankeevne
 - kjeldekritikk

